

**ONTWERP VAN DECREET OVER DE WEGINFRASTRUCTUUR EN HET
WEGENBELEID EN DE WATERINFRASTRUCTUUR EN HET WATERBELEID**

Het voorliggend ontwerp van decreet verzamelt verschillende wijzigingen aan de huidige regelgeving inzake de weginfrastructuur en het wegenbeleid, en de waterinfrastructuur en het waterbeleid. Tevens voorziet dit ontwerp van decreet eveneens de aanpassing van de financieringsregeling voor het Opzoekingscentrum voor de Wegenbouw en het Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

In dit ontwerp van decreet worden diverse wijzigingen aangebracht aan de bestaande regelgeving inzake de weginfrastructuur en het wegenbeleid, en de waterinfrastructuur en het waterbeleid.

Al deze bepalingen worden hieronder toegelicht.

B. Inhoud

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

De decreten en wetten die worden gewijzigd betreffen gewestaangelegenheden.

Hoofdstuk 2. Wijziging van de wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd op 16 maart 1968

Het ontwerp van decreet wijzigt artikel 38, §1, eerste lid, punt 5°, van de wet van 16 maart 1998 betreffende de politie over het wegverkeer (hierna: Wegverkeerswet). Met deze wijziging wordt een lacune in de Wegverkeerswet aangepakt.

Op heden is het zo dat wanneer men als bestuurder en/of als persoon die een bestuurder begeleidt met het oog op de scholing een overtreding heeft begaan van de regels inzake scholing en onderricht, de politierechter hen geen verval van het recht tot sturen kan opleggen. Met deze wijziging wordt de facultatieve mogelijkheid ingeschreven voor politierechters om bestuurders en/of hun begeleiders een verval van het recht tot sturen op te leggen indien deze een overtreding hebben begaan van de bepalingen door de Koning vastgesteld krachtens artikel 23, §1, 2° en 4°, van de Wegverkeerswet.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van de wet van 21 juni 1985 betreffende de technische eisen waaraan elk voertuig voor vervoer te land, de onderdelen ervan, evenals het veiligheidstoebehoren moeten voldoen

Er worden wijzigingen aangebracht in artikel 1 en artikel 4bis van de wet van 21 juni 1985 betreffende de technische eisen waaraan elk voertuig voor vervoer te land, de onderdelen ervan, evenals het veiligheidstoebehoren moeten voldoen, hierna de Wet op de technische eisen genoemd.

De wijzigingen aan artikel 1 van de Wet op de technische eisen situeren zich hoofdzakelijk op twee vlakken. Enerzijds wordt de decretale basis voor retributies uitgebreid en anderzijds wordt de paragraaf met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens herwerkt.

Wat de uitbreiding van de decretale basis voor retributies betreft, bevat het huidig artikel 1 van de wet op de technische eisen een aantal algemeen geformuleerde bepalingen die de Vlaamse Regering de bevoegdheid geven om te bepalen in welke gevallen retributies kunnen worden geheven.

In verschillende adviezen heeft de Raad van State opgeworpen dat deze bepalingen strijdig zijn met artikel 173 van de Grondwet en dat de gevallen waarin retributies zijn verschuldigd en door wie deze verschuldigd zijn, in de decretale bepaling zelf moeten worden geregeld, opdat zij voldoende rechtsgrond zouden bieden (zie bv. advies nr. 72.298/3 van 3 november 2022).

Om tegemoet te komen aan de bovenstaande kritiek van de Raad van State wordt een nieuwe paragraaf 4ter ingevoegd in artikel 1 van de wet op de technische eisen, waarin de gevallen worden omschreven waarin retributies kunnen worden geheven en door wie zij verschuldigd zijn. Tevens wordt een delegatie voorzien aan de Vlaamse Regering om het tarief en de betalingswijze van de retributies, evenals de procedure bij niet-betaling, te bepalen.

Met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens geldt dat enkel een inmenging in het recht op eerbiediging van het privéleven kan plaatsvinden krachtens regels die zijn aangenomen door een democratisch verkozen beraadslagende vergadering. Een delegatie aan een andere macht is niet in strijd met het wettelijkheidsbeginsel voor zover de machtiging voldoende nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de "essentiële elementen" voorafgaandelijk door de wetgever vastgesteld zijn.

Hoewel de Raad in het verleden reeds heeft geoordeeld dat deze essentiële elementen op afdoende wijze worden geregeld in artikel 1, paragraaf 7, van de wet op de technische eisen (zie advies nr. 71.906/1/V van 26 augustus 2022, randnr. 5.2.2), wordt op dit punt formeler toegezien dan voorheen en wordt ook een striktere interpretatie gevolgd.

Het Grondwettelijk Hof en de Raad van State zijn thans van oordeel dat, ongeacht de aard van de betrokken aangelegenheid, de volgende elementen in beginsel 'essentiële elementen' van een verwerking van persoonsgegevens uitmaken, die in de wet zelf moeten worden vastgesteld: 1°) de categorie van verwerkte gegevens; 2°) de categorie van betrokken personen; 3°) de met de verwerking nagestreefde doelstelling; 4°) de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens; en 5°) de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens.

Het verdient bijgevolg aanbeveling om de bovenstaande punten verder te verfijnen op het niveau van decreet.

Tenslotte wordt ook nog een in onbruik geraakte bepaling in artikel 1, paragraaf 4bis, opgeheven.

De vervanging van artikel 4bis, paragraaf 2, van de Wet op de technische eisen beoogt overtreders bijkomend te motiveren om in bepaalde gevallen over te gaan tot regularisatie van de overtreding die wordt vastgesteld. Daartoe kan de Vlaamse Regering voor bepaalde overtredingen bepalen dat het verval van strafvordering slechts intreedt wanneer de overtreder de onmiddellijke inning betaald heeft en hij tot regularisatie is overgegaan. Het gaat hier over twee cumulatieve voorwaarden. In bijvoorbeeld het geval van rijden zonder een geldig keuringsbewijs, betekent dit dat de overtreder het voertuig moet laten keuren. Dezelfde werkwijze kan bijvoorbeeld eveneens toegepast worden bij grote of gevaarlijke gebreken op het vlak van technische eisen, waarbij het gebrek eerst moet worden hersteld.

Bij gebrek aan een tijdige regularisatie kan het openbaar ministerie alsnog strafvordering instellen en de betrokkene voor de rechtbank brengen om een strengere straf te laten uitspreken. Zoals ook in de vorige versie van de tekst het geval was, kan het openbaar ministerie, ook wanneer er wel betaald en geregulariseerd werd, indien gewenst, alsnog overgaan tot het instellen van de strafvordering (binnen een maand te rekenen vanaf de dag waarop aan beide voorwaarden is voldaan).

De Vlaamse Regering kan bepalen voor welke inbreuken een regularisatie vereist is als voorwaarde voor het strafverval, evenals binnen welke termijn dit dient te gebeuren. Tevens bepaalt de Vlaamse Regering de voorwaarden en nadere regels betreffende de regularisatie van de inbreuk.

Er dient te worden benadrukt dat ook in de gevallen waarin de strafvordering wel vervalt door betaling van de onmiddellijke inning, de overtreder steeds de verplichting heeft de inbreuk te regulariseren alvorens zich met het voertuig opnieuw op de openbare weg te begeven. Een nieuwe vaststelling leidt in voorkomend geval immers tot een nieuwe inbreuk.

Hoofdstuk 4. Wijzigingen van het decreet van 19 april 1995 betreffende de organisatie en de werking van de loodsdienst van het Vlaamse Gewest en betreffende de brevetten van havenloods, bootman en diepzeeloads

Het decreet van 19 april 1995 betreffende de organisatie en de werking van de loodsdienst van het Vlaamse Gewest en betreffende de brevetten van havenloods, bootman en diepzeeloads (hierna: het Loodsdecreet) bepaalt in artikel 7 dat de Vlaamse regering de gebieden bepaalt waarbinnen de vaartuigen verplicht zijn om een loods aan boord te nemen. De Vlaamse regering duidt de categorieën van vaartuigen en de gezagvoerders aan die van deze verplichting zijn vrijgesteld. Daarbij dient de Vlaamse regering onder meer een algemene vrijstelling te verlenen aan gezagvoerders die binnen een bepaalde termijn een bepaald aantal keren eenzelfde traject afleggen.

Deze regeling werd uitgewerkt door middel van het besluit van de Vlaamse regering van 15 juli 2002 betreffende de verscherpte loodsplicht voor vaartuigen in de Belgische territoriale zee en vaarwateren onder de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest.

In dat besluit wordt bepaald dat de algemene verklaring van vrijstelling aan de gezagvoerder van een vaartuig wordt uitgereikt indien deze slaagt voor een bekwaamheidsproef. De minister die de loodsdienst onder zijn of haar bevoegdheid heeft, bepaalt onder andere:

- de voorwaarden waaraan de gezagvoerder, namelijk de kapitein of de bevoegde officier die de navigatie leidt, die kandidaat-verklaringhouder is, moet voldoen om aan de bekwaamheidsproef te mogen deelnemen;
- de procedure voor de aanvraag van de algemene verklaring van vrijstelling;

- de procedure voor de verdere afhandeling van de aanvraag van de algemene verklaring van vrijstelling;
- de regels voor de herkansing;
- de verplichtingen van de verklaringhouder, alsook de controle op de naleving ervan.

Met het ministerieel besluit van 23 augustus 2002 betreffende de toekenning van een verklaring van vrijstelling voor het nemen van een loods of het gebruikmaken van loodsen op afstand werd de procedure tot het verkrijgen van een algemene verklaring van vrijstelling uitgeschreven. Daarbij werden tevens een vergoeding en betalingsmodaliteiten bepaald voor de deelname aan de bekwaamheidsproef. Het ministerieel besluit werd opgesteld overeenkomstig het advies nr. 27.966 van de Raad van State van 24 november 1998.

Het voornoemde ministerieel besluit werd opgeheven en vervangen door het ministerieel besluit van 20 juni 2005 betreffende de toekenning van een verklaring van vrijstelling voor het nemen van een loods of het gebruikmaken van loodsen op afstand. Dit nieuwe besluit voorzag dezelfde bepaling omtrent de vergoeding en betalingsmodaliteiten voor de deelname aan de bekwaamheidsproef. Het ministerieel besluit van 20 juni 2005 werd opgesteld overeenkomstig het advies nr. 38.312 van de Raad van State van 3 mei 2005.

Naar aanleiding van een recent ontwerp van ministerieel besluit over de toekenning van een verklaring van vrijstelling voor het nemen van een loods of het gebruikmaken van loodsen op afstand, werd het advies van de Raad van State ingewonnen. Het advies nr. 69.675 van 20 juli 2021 doet thans vragen rijzen bij de decretale grondslag van de voorziene vergoeding voor de deelname aan de bekwaamheidsproef.

De voorliggende wijzigingen strekken ertoe om de rechtszekerheid te waarborgen door de bewuste bepaling uit het ministerieel besluit van 20 juni 2005 voor de relevante periode en zonder inhoudelijke wijzigingen decretaal te consolideren. Door de bepaling uit het besluit op te nemen in het Loodsdecreet, wordt niet alleen tegemoetgekomen aan de vormvereisten, maar wordt tevens de goede werking en continuïteit van de openbare dienst verzekerd.

Hoofdstuk 5. Wijzigingen van het koninklijk besluit van 30 september 2005 tot aanwijzing van de overtredingen per graad van de algemene reglementen genomen ter uitvoering van de wet betreffende de politie over het wegverkeer

Het verkeersbord C23, zonder onderbord, bevat een toegangsverbod voor bestuurders van motorvoertuigen en slepen ontworpen en gebouwd voor het vervoer van goederen, ongeacht de massa van deze voertuigen. De federale overheid is bevoegd om de regels te bepalen inzake dit algemene toegangsverbod.

Wanneer een onderbord is toegevoegd bij verkeersbord C23, geldt het verbod enkel wanneer de maximaal toegelaten massa van de voertuigen hoger is dan de aangeduide massa. De gewesten zijn bevoegd voor de massa's van voertuigen.

Deze bevoegdheidsverdeling brengt met zich mee dat elke overheid sancties moet bepalen wegens niet-naleving van de bepalingen die tot diens respectievelijke bevoegdheid behoren.

Het koninklijk besluit van 30 september 2005 tot aanwijzing van de overtredingen per graad van de algemene reglementen genomen ter uitvoering van de wet betreffende de politie over het wegverkeer deelt de overtredingen in volgens graad. Overtredingen van de derde graad zijn de overtredingen die de veiligheid van personen rechtstreeks in gevaar brengen en de overtredingen die bestaan uit het negeren van een bevel van een bevoegd persoon.

Met de wet van 2 april 2021 tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 september 2005 tot aanwijzing van de overtredingen per graad van de algemene reglementen genomen ter uitvoering van de wet betreffende de politie over het wegverkeer, wat de niet-inachtneming van verkeersbord C23 betreft, classificeert de federale overheid de overtreding van verkeersbord C23 als een overtreding van de derde graad (punt 39/2° in artikel 3 van het koninklijk besluit).

Aangezien het niet naleven van de maximaal toegelaten massa de veiligheid van personen rechtstreeks in het gevaar brengt, dient ook de overtreding van het onderbord bij het verkeersbord C23, dat de maximaal toegelaten massa vermeldt, te worden aangeduid als een overtreding van de derde graad. Om die reden wordt het koninklijk besluit van 30 september 2005 in die zin aangevuld.

Het nieuw punt 39/3° in artikel 3 van het koninklijk besluit van 30 september 2005 bepaalt dat het niet in acht nemen van de maximaal toegelaten massa zoals vermeld op het onderbord bij verkeersbord C23, geclassificeerd wordt als een overtreding van de derde graad.

Hoofdstuk 6. Wijzigingen van het decreet van 16 juni 2006 betreffende de begeleiding van de scheepvaart op de maritieme toegangswegen en de organisatie van het Maritiem Reddings- en Coördinatiecentrum

De wijzigingen van het decreet van 16 juni 2006 betreffende de begeleiding van de scheepvaart op de maritieme toegangswegen en de organisatie van het Maritiem Reddings- en Coördinatiecentrum (hierna: Scheepvaartbegeleidingsdecreet) is ingegeven door (toenemende) internationale verplichtingen in het kader van het verstrekken van verkeersbegeleidingsdiensten.

In december 2021 werd door de 'International Maritime Organization' (IMO) Resolutie A.1158(32) goedgekeurd, houdende richtlijnen voor verkeersbegeleidingssystemen (VBS) voor de scheepvaart.

Deze nieuwe resolutie, die de IMO-Resolutie A.857(20) van 27 november 1997 vervangt, vermeldt verschillende engagementen voor verkeersbegeleiding, en bepaalt onder meer dat VBS-opleidingen moeten worden goedgekeurd en dat personeel dat belast is met de taken in het kader van begeleiding van de scheepvaart (VBS-personeel) wordt gecertificeerd.

Nog volgens deze resolutie mag VBS-personeel alleen als competent worden beschouwd als het naar behoren is opgeleid en gekwalificeerd is voor de betrokken VBS-taken. Dit omvat:

- het succesvol afronden van een door een hiertoe bevoegde autoriteit goedgekeurde generieke VBS-opleiding;
- het succesvol afronden van een praktijkopleiding in het verkeersbegeleidingscentrum waar het personeelslid werkzaam is;
- het ondergaan van periodieke beoordelingen en revalidatietrainingen om ervoor te zorgen dat de bekwaamheid behouden blijft;
- het in het bezit zijn van de juiste certificering.

De verbonden overheden worden aangemoedigd om bij het uitwerken van regelgeving rekening te houden met standaarden en aanverwante aanbevelingen, richtsnoeren en modelcursussen van de 'International Association of Marine Aids to Navigation and Lighthouse Authorities' (IALA).

Naar aanleiding van advies nr. 72.401/3 van de Raad van State van 23 november 2022 werd vastgesteld dat in het Scheepvaartbegeleidingsdecreet onvoldoende decretale grondslagen aanwezig waren om de door IMO gestelde eisen en de door

IALA vastgestelde standaarden en aanverwante aanbevelingen, richtsnoeren en modelcursussen uit te werken op het niveau van de Vlaamse regering.

De thans ontworpen wijzigingen strekken tot incorporatie van een gedegen decretale grondslag, die alle aspecten die het opleidings- en kwalificatieproces volgens de bestaande internationale standaarden omvat en met aandacht voor het gepaste niveau van regelgeving. Ook een decretale rechtsgrond voor gegevensverwerking in dit verband wordt met deze wijziging voorzien.

Artikel 2, §1, 6°, van het Scheepvaartbegeleidingsdecreet definieert 'bevoegde instantie' als de dienst of diensten van het Vlaamse Gewest die belast wordt of worden met de taken die worden omschreven in het decreet.

In de Memorie van Toelichting bij het decreet wordt verduidelijkt dat in een eerder ontwerp van de tekst in die definitie uitdrukkelijk werd verwezen naar de taken uit artikel 4 van het decreet. Evenwel werd vastgesteld dat op grond van het decreet ook taken werden toegewezen aan "de bevoegde instantie" die niet specifiek als het begeleiden van de scheepvaart worden gedefinieerd. Bijgevolg werd toen beslist om de verwijzing naar artikel 4 weg te laten en in brede zin te verwijzen naar de "taken omschreven in het decreet".

Het ontwerp trekt dit door en gaat uit van de aanduiding door de Vlaamse Regering van een bevoegde instantie die zal instaan voor taken die verband houden met:

- de accreditatie van opleidingscentra;
- de goedkeuring van VBS-opleidingen;
- de vernieuwing, schorsing en intrekking van een accreditatie, goedkeuring van een VBS-opleiding of certificatie
- het controleren van elders behaalde certificaten of kwalificaties.

Het is evenwel enkel de Vlaamse Regering zelf (en niet de bevoegde instantie) die alle nadere regels met betrekking tot de procedures of voorwaarden voor accreditatie, goedkeuringen, vernieuwingen, schorsingen en intrekkingen en controles kan uitwerken.

Hoofdstuk 7. Wijziging van het decreet van 3 mei 2013 betreffende de bescherming van de verkeersinfrastructuur in geval van bijzonder wegtransport

Bij decreet van 9 oktober 2020 werd een tweede lid toegevoegd aan artikel 17, §2, van het decreet van 3 mei 2013 betreffende de bescherming van de verkeersinfrastructuur in geval van bijzonder wegtransport, met als doel de Vlaamse Regering toe te laten om voor specifieke inbreuken een afwijkende administratieve geldboete te bepalen. Het te bepalen bedrag van de administratieve geldboete is hoger dan de minimumgeldboete, zonder evenwel de maximumgeldboete te overschrijden. Het door de Vlaamse Regering bepaalde bedrag wordt verhoogd met de opdecimen om te komen tot de eigenlijke administratieve geldboete.

In de praktijk is echter gebleken dat de formulering van het nieuwe lid 2 tot verschillende interpretaties kon leiden. Om die reden wordt de tekst geherformuleerd zonder evenwel inhoudelijk iets te wijzigen.

Hoofdstuk 8. Wijzigingen van het decreet van 9 maart 2018 houdende het terugkommoment in het kader van de rijopleiding categorie B

Met het voorontwerp van decreet worden een aantal wijzigingen aangebracht aan het decreet van 9 maart 2018 houdende het terugkommoment in het kader van de rijopleiding categorie B (hierna: decreet terugkommoment).

Deze wijzigingen kaderen in eerste instantie in de toepassing van een nieuwe handavingsaanpak.

Handhaving is in de eerste plaats een beleidsinstrument om de implementatie van het vooropgestelde beleid te realiseren. Als instrument moet het dus in de eerste plaats aangepast zijn aan de specifieke materie die gehandhaafd wordt.

Met het voorontwerp van decreet wordt het Kaderdecreet Vlaamse Handhaving van ... (datum) (hierna: KVH) geïmplementeerd en worden de mogelijkheden van het KVH, met inbegrip van afdelingen 2, 4, 5, 10 en 12 van hoofdstuk 10 van toepassing verklaard.

Het KVH voorziet in een tool- of instrumentenbox aan procedureregels die gebruikt kunnen worden bij de uitwerking van het handavingsbeleid en procedures binnen elk van de beleidsdomeinen. Zo is er binnen Vlaanderen een stroomlijning van handavingsregels. Het KVH regelt niet enkel de bestuurlijke maar ook de gerechtelijke handhaving, uiteraard binnen de grenzen van de Vlaamse bevoegdheden.

De instrumenten uit het KVH maken het mogelijk om gericht en krachtadiger op te treden tegen enerzijds eenieder die het terugkommoment niet (tijdig) volgt en anderzijds de instellingen en de lesgevers die het terugkommoment of onderdelen van het terugkommoment aanbieden of geven in strijd met de bepalingen van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan.

Naast de maatregelen in het licht van het KVH wordt ook in de mogelijkheid voorzien voor het Departement Mobiliteit en Openbare Werken om, als een loutere beslissing van administratieve aard, de erkenning als instelling die het terugkommoment organiseert en de erkenning als lesgever die een onderdeel van het terugkommoment geeft, geheel of gedeeltelijk te schorsen of op te heffen als niet of niet langer voldaan is aan de voorwaarden, vermeld in het decreet en zijn uitvoeringsbesluiten, met inbegrip van de moraliteits- en betrouwbaarheidsvereiste die voorzien wordt in het decreet terugkommoment.

Tot slot wordt ook de bepaling in het decreet terugkommoment met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens verder verfijnd zodat de 'essentiële elementen' van de verwerkingen in het decreet zelf worden vastgesteld. Het gaat meer specifiek over de volgende elementen:

- 1° de categorieën van verwerkte gegevens;
- 2° de categorieën van betrokken personen;
- 3° de met de verwerking nagestreefde doelstellingen;
- 4° de categorieën van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens;
- 5° de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens.

Hoofdstuk 9. Wijziging van het decreet van 3 mei 2019 houdende de havenkapiteinsdienst

In het kader van de handhaving van havenpolitieverordeningen en havenverkeersverordeningen door de havenkapiteinsdienst worden enkele wijzigingen aangebracht aan de bestaande regelgeving, teneinde deze verder uit te werken en te verduidelijken. Zo wordt er verduidelijkt welke detectiemiddelen kunnen worden aangewend voor de vaststelling van inbreuken en wordt in bijzonder een regeling voor de vaststelling van inbreuken door middel van beeldmateriaal uitgewerkt. Omdat die handhaving ook de verwerking van persoonsgegevens met zich meebrengt, worden eveneens bepalingen uitgewerkt die deze verwerking in overeenstemming brengt met de relevante normen over de bescherming van persoonsgegevens.

Hoofdstuk 10. Wijzigingen van het Scheepvaartdecreet van 21 januari 2022

Wijziging van artikel 80 van het Scheepvaartdecreet

Artikel 79 van het Scheepvaartdecreet bevat bepalingen omtrent scheepvaartrechten en andere retributies. Artikel 80 somt de categorieën van vaartuigen op die zijn vrijgesteld van de betaling van scheepvaartrechten en andere retributies als vermeld in artikel 79.

Bijboten die worden gebruikt voor het aan en van boord brengen van personen en goederen, en bij redding, berging en werkzaamheden moeten worden vrijgesteld van scheepvaartrechten en andere retributies, aangezien het niet verantwoordbaar of wenselijk is om te eisen dat een bijboot die op die manier wordt ingezet, eerst bijvoorbeeld een waterwegenvergunning moet bekomen, alvorens dit schip kan worden ingezet bij de geplande actie of werkzaamheden.

Woonvaartuigen die beschikken over een geldige vergunning of concessie om een ligplaats in te nemen, wanneer zij zich op hun ligplaats bevinden of wanneer zij gesleept worden naar een andere locatie, betalen reeds een vergoeding. Het is niet billijk om tweemaal een vergoeding te vragen voor het zelfde feit, nl. plaats innemen op een bepaald wateroppervlak. Bijgevolg is voor dit traject geen waterwegenvergunning verschuldigd. De scheepvaartrechten voor de sleep blijven van toepassing.

Wijziging van artikel 133 van het Scheepvaartdecreet

Artikel 39 stelt dat al wie water capteert ofwel melding moet maken van een watervang, ofwel een vergunning voor een watervang moet bekomen. Illegale watercaptatie, waarbij men zonder melding of vergunning water capteert, wordt momenteel niet bestraft in het Scheepvaartdecreet. Het is nochtans noodzakelijk dat dit gesanctioneerd kan worden.

Artikel 41 stelt dat bij uitzonderlijk lage waterstanden of bij slechte waterkwaliteit de waterwegbeheerder of het havenbedrijf een tijdelijk verbod of beperking van watercaptatie kunnen opleggen. Het niet naleven van een tijdelijk verbod of een tijdelijke beperking wordt momenteel niet bestraft in het Scheepvaartdecreet.

Er wordt bijgevolg aan artikel 133 van het Scheepvaartdecreet een punt 3°/1 toegevoegd dat bestuurlijke sanctionering van een overtreding van artikel 39 Scheepvaartdecreet, zijnde illegale watercaptatie, mogelijk maakt.

Daarnaast wordt aan hetzelfde artikel een punt 3°/2 toegevoegd, dat een miskennis van een tijdelijk captatieverbod of een tijdelijke captatiebeperking als vermeld in artikel 41 van het Scheepvaartdecreet, mogelijk maakt.

Hoofdstuk 11. Aanpassen van de financieringsregeling voor het Opzoekingscentrum voor de Wegenbouw ("OCW") en het Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf ("WTCB")

De decretale aanpassing van de financieringsregeling voor het Opzoekingscentrum voor de Wegenbouw ("OCW") en het Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf ("WTCB") heeft tot doel om, voor wat betreft de grote projecten en programma's, bedoeld in het decreet van 22 maart 2019 houdende een kader voor grote projecten en programma's, te voorzien in een uitzondering op de financieringsregelingen.

Als uitgangspunt geldt dat, bij overheidsopdrachten van werken, de aannemers gehouden zijn tot betaling van de integrale bijdrageplichten aan het OCW en het WTCB. Dit is respectievelijk voorzien in het koninklijk besluit van 5 mei 1952

waarbij het verzoekschrift van het Verbond der Belgische Aannemers van Wegenwerken strekkende tot het erkennen van het "Opzoekingscentrum voor de Wegenbouw" en het goedkeuren van zijn statuten wordt ingewilligd en het koninklijk besluit van 23 september 1959 waarbij het verzoekschrift der Nationale Confederatie van het Bouwbedrijf tot erkenning van het Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf wordt ingewilligd. Op grond van de voormelde koninklijke besluiten dient iedere Belgische of buitenlandse aannemer, die onder het OCW of WTCB ressorteert, een jaarlijkse bijdrage te betalen, gebaseerd op de eindstaat van de uitgevoerde (wegenis)werken in het betrokken dienstjaar.

De financiële last die deze bijdragen krachtens de federale wetgeving en regelgeving in geval van grote projecten en programma's voor de aanbestedende overheid met zich meebrengt – met name respectievelijk 0,8% en 0,15% van het totale bedrag van de werken – vormt een onevenredige aantasting van de gewestbevoegdheid inzake de openbare werken en het vervoer.

Zulke onevenredige bijdrage brengt de (al dan niet externe) financiering van grote projecten en programma's van het Vlaamse Gewest en de Vlaamse rechtspersonen in het gedrang.

Om die reden voorziet voorliggend ontwerp van decreet een plafonnering van de bijdrageverplichtingen voor het OCW en het WTCB, met betrekking tot werken die kwalificeren als grote projecten en programma's. Met name wordt de berekeningsbasis geplafonneerd op een bedrag gelijk aan de minimale investeringswaarde bedoeld in artikel 2, 5° en 6° van het decreet van 22 maart 2019, zijnde een bedrag van 100 miljoen euro voor grote projecten en 200 miljoen euro voor grote programma's. Voor het overige kan de berekening van beide bijdragen ongewijzigd gehandhaafd worden. Aldus zal de maximale totale bijdrage die kan verschuldigd zijn in het kader van grote projecten de volgende zijn:

- 800.000 euro bijdrage voor het Opzoekingscentrum voor de Wegenbouw in het kader van eenzelfde groot project;
- 150.000 euro bijdrage voor het Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf in het kader van eenzelfde groot project;
- 1.600.000 euro bijdrage voor het Opzoekingscentrum voor de Wegenbouw in het kader van eenzelfde groot programma;
- 300.000 euro bijdrage voor het Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf in het kader van eenzelfde groot programma.

Opdat kan worden bepaald wanneer dit plafondbedrag wordt bereikt en teneinde de gelijkheid van de verschillende aannemers te vrijwaren indien meerdere aannemers en onderaannemers actief zijn in het kader van eenzelfde groot project of programma, zal de bijdrage bij wijze van uitzondering worden betaald door de aanbestedende overheid.

De bevoegdheidsgrondslag van het Vlaamse Gewest voor deze regeling is gebaseerd op de uitoefening van de gewestbevoegdheden inzake de openbare werken en het vervoer overeenkomstig artikel 6, §1, X, van de Bijzondere Wet tot Hervorming van de Instellingen van 8 augustus 1980 (hierna: BWHI), evenals inzake het wetenschapsbeleid in het raam van deze voormelde bevoegdheden inzake de openbare werken en het vervoer (artikel 6bis, §1, BWHI).

Wat het Vlaamse Gewest betreft, wordt de invoeging van de nieuwe decretale regeling ook gerechtvaardigd op grond van de impliciete bevoegdheden. De gewesten mogen een beroep doen op de impliciete bevoegdheden wanneer cumulatief aan drie voorwaarden is voldaan. Vooreerst moet het betreden van de bevoegdheid van de ander noodzakelijk zijn voor de uitoefening van de eigen bevoegdheid. Deze voorwaarde volgt rechtstreeks uit de tekst van artikel 10 BWHI. Om verenigbaar te zijn met het bij de BWHI ingevoerde stelsel van exclusieve

bevoegdheden, moet het beroep op artikel 10 BWHI volgens de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof voldoen aan twee bijkomende voorwaarden. De regeling moet zich lenen tot een gedifferentieerde regeling en de weerslag van de betrokken regeling op de bevoegdheden van de ander mag slechts marginaal zijn. Volgens een vaste interpretatieregule van de bevoegdheidsverdelende regels dienen de aan de gewesten toegewezen bevoegdheden ruim en zinvol geïnterpreteerd te worden en de uitzonderingen op de toegewezen bevoegdheden restrictief. In die optiek meent de decreetgever dat een zinvolle invulling van de gewestbevoegdheid inzake de openbare werken en het vervoer alsook het wetenschapsbeleid in het raam van voormelde bevoegdheden, impliceert dat de gewesten ook bevoegd zijn om de modaliteiten van de financieringsregelingen voor het OCW en het WTCB te bepalen.

De bestaande regeling inzake de verplichte bijdragen aan het OCW en het WTCB heeft immers een onredelijke financiële impact op de bevoegdheidsuitoefening door het Vlaamse Gewest inzake infrastructuurprojecten en is van aard de realisatie van uitzonderlijk grootschalige projecten te belemmeren. De impact van de afwijking op de bestaande regeling is anderzijds slechts marginaal. De plafonnering van de bijdrageplichten van de aannemers in het kader van grote projecten en programma's heeft tot gevolg dat het OCW en het WTCB voor deze werken weliswaar een lagere bijdrage zullen ontvangen, maar deze bijdrage blijft toereikend om haar werkzaamheden in het kader van deze grote projecten en programma's te financieren. Bovendien heeft de invoering van dit stelsel enkel betrekking op de uitzonderlijke situatie van grootschalige infrastructuurwerken waarop de bijdrageplichten disproportioneel zwaar zouden wegen.

Tenslotte biedt deze nieuwe regeling de beleidsmogelijkheid om vernieuwende en innovatieve technieken vanuit de aanbestedende overheid zelf te stimuleren ten behoeve van de bouwsector. In dit verband kan o.a. gedacht worden aan aspecten zoals het toepassen van Building Information Management (BIM) en vroegtijdige betrokkenheid van de opdrachtnemer in het ontwerpproces met als doelstelling om de transparantie, de duurzaamheid en de efficiëntie van fysische bouwprocessen te verhogen, het bestuderen en implementeren van nieuwe milieusaneringstechnieken, enzovoort. Dergelijke innoverende technieken die via de opdrachtdocumenten, zoals o.a. het standaardbestek 250 van het Agentschap Wegen en Verkeer, tot de contractvoorwaarden zullen behoren, hebben als gevolg dat de bouwplanning, de investeringsbudgetten en het risicomanagement beter onder controle kunnen worden gehouden en proactief en op maat ingespeeld kan worden door de opdrachtgever op beleids- en omgevingsdoelstellingen (duurzame ontwikkelingsdoelen, innovatie, circulariteit, digitalisering,...).

Hoofdstuk 12. Slotbepalingen

De slotbepalingen hebben betrekking op verschillende van de bovenstaande hoofdstukken en worden nader toegelicht bij de artikelsgewijze bespreking.

C. Totstandkomingsprocedure

1. Advies van de Mobiliteitsraad van Vlaanderen (MORA)
2. Advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA)
3. Advies van de Raad van State
4. Ministerraad

De Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken moet gelast worden over voornoemd voorontwerp van decreet het eensluitend advies van de Ministerraad in te winnen overeenkomstig artikel 11, tweede lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

Het ontwerp van decreet regelt gewestaangelegenheden.

II. Toelichting bij de artikelen

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen uitleg.

Hoofdstuk 2. Wijziging van de wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd op 16 maart 1968

Artikel 2

De opsomming in artikel 38, §1, eerste lid, 5°, van de Wegverkeerswet wordt aangevuld met een verwijzing naar artikel 30, §2, 1°, van de Wegverkeerswet, waarin het volgende wordt bepaald:

"§2. (...) met geldboete van 50 (euro) tot 500 (euro), (...), wordt gestraft hij die: 1° een overtreding heeft begaan van de bepalingen door de Koning vastgesteld krachtens artikel 23, § 1, 2° en 4°, hetzij als bestuurder, hetzij als persoon die een bestuurder begeleidt met het oog op de scholing;"

Door deze aanvulling wordt het voor de rechter mogelijk om bij een overtreding van *"de bepalingen door de Koning vastgesteld krachtens artikel 23, §1, 2° en 4°,"* van de Wegverkeerswet een verval van het recht tot sturen uit te spreken.

Het vaststellen van strafsancties is in beginsel een instrumentele bevoegdheid die gekoppeld is aan de hoofdbevoegdheid van, naar gelang het geval, de federale overheid of de gewesten. De bevoegdheid om sancties te bepalen en op te leggen, ressorteert als een accessorium onder de bevoegdheid om de gedraging strafbaar te stellen.

De federale wetgever is in beginsel bevoegd om strafsancties te bepalen voor inbreuken op federale wetten die uitgevaardigd worden in het kader van de uitoefening van federale bevoegdheden. De federale overheid is aldus niet bevoegd om een gedraging strafbaar te stellen die tot de bevoegdheid van de gewesten behoort. Omgekeerd zijn de gewesten onbevoegd om sancties vast te stellen op de naleving van federale wetgeving of om federale strafsancties te bevestigen. Dit volgt uit het verticaliteitsbeginsel volgens hetwelk een overheid in beginsel zowel over de wetgevende bevoegdheid, de uitvoerende bevoegdheid, de toezichts- en handhavingsbevoegdheid, als de financieringsbevoegdheid beschikt om de eigen bevoegdheid te regelen.

Sinds de Zesde staatshervorming zijn de gewesten op grond van artikel 6, §1, XII, 6° van het BWHI bevoegd voor de "reglementering inzake de scholing en examens betreffende de kennis en de vaardigheid die nodig zijn voor het besturen van voertuigen van elke categorie, met inbegrip van de organisatie en erkenningsvoorwaarden van rij scholen en examen centra en met inbegrip van het toezicht op de rijgeschiktheid van de bestuurders en de kandidaat-bestuurders die lijden aan een vermindering van hun functionele vaardigheden, met uitzondering van de federale bevoegdheid inzake het bepalen van de kennis en de vaardigheden die nodig zijn voor het besturen van voertuigen, met dien verstande dat de inwoners van een gewest vrij zijn om een rij school te kiezen die, of examen af te leggen in een centrum dat in een ander gewest is gelegen en met dien verstande dat een in een bepaald gewest erkende rij school eveneens in de andere gewesten werkzaam mag zijn."

In de parlementaire voorbereiding van de bijzondere wet Zesde Staatshervorming wordt deze bevoegdheidsoverdracht als volgt toegelicht (Parl.St. Senaat 2012-13, nr. 5-2232/1):

"Het voorlopig rijbewijs, het rijbewijs met punten en de regels inzake verval blijven tot de federale bevoegdheid behoren.

Wat betreft artikel 23, § 1, 2° en 4°, van de gecoördineerde wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer, heeft de aan de gewesten over te dragen bevoegdheid betrekking op datgene wat deze bepalingen opdragen aan de Koning.

Deze bepalingen stellen als voorwaarde voor het Belgisch rijbewijs:

« 2° geslaagd zijn voor een door de Koning in te richten praktisch examen betreffende de kennis en vaardigheid die nodig zijn voor het besturen van voertuigen van elke categorie, waarvoor het rijbewijs wordt aangevraagd. De Koning bepaalt de nadere regelen inzake scholing; [...]

4° geslaagd zijn voor een door de Koning in te richten examen over de kennis van de wetten en reglementen, het gedrag ter voorkoming van ongevallen, de voornaamste begrippen van mechaniek, alsook de eerste hulp bij ongevallen, betreffende het gebruik van de voertuigen van de categorie waarvoor het rijbewijs wordt aangevraagd; de Koning bepaalt de nadere regelen inzake het onderricht. »".

Gezien de gewesten sinds de Zesde Staatshervorming bevoegd zijn voor de "door de Koning" vast te stellen regels ter uitvoering van artikel 23, §1, 2° en 4° van de Wegverkeerswet, komt het aan de gewesten toe om overtredingen op deze regels, vermeld in artikel 30, §2, 1°, van de Wegverkeerswet, strafbaar te stellen.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van de wet van 21 juni 1985 betreffende de technische eisen waaraan elk voertuig voor vervoer te land, de onderdelen ervan, evenals het veiligheidstoebehoren moeten voldoen

Artikel 3 – 1°

Het derde lid van artikel 1, paragraaf 4bis, van de wet van 21 juni 1985 bepaalt het bedrag voor de kosten van de verificatie, het opstellen van het attest ter validering en de archivering op 50 EUR, welk bedrag door de minister kan worden aangepast.

Dit lid is in onbruik geraakt en wordt opgeheven.

Artikel 3 – 2°

Er wordt in artikel 1 van de wet van 21 juni 1985 een nieuwe paragraaf 4ter ingevoegd.

Het eerste lid omschrijft de gevallen waarvoor retributies kunnen worden geheven. De meeste van de opgesomde gevallen spreken voor zich en behoeven geen verdere toelichting.

Wat de kosten van technische controle of technische keuring betreft, werd voor beide omschrijvingen gekozen aangezien de gehanteerde terminologie verschilt naargelang het over de technische controle van voertuigen, respectievelijk de technische keuring van motorvoertuigen gaat.

De afwijkingen waarvan sprake in punt 5° betreffen geen afwijkingen op de technische eisen van voertuigen in het kader van een individuele goedkeuring van voertuigen, maar afwijkingen in het kader van het vervoer van gevaarlijke goederen, met uitsluiting van het nucleair vervoer, het vervoer van explosieven en het vervoer van dierlijke stoffen die een gevaar vormen voor de bevolking.

In het tweede lid wordt een delegatie voorzien aan de Vlaamse Regering om het tarief en de betalingswijze van de retributies, evenals de procedure bij niet-betaling, te bepalen.

Het derde lid bepaalt door wie de retributies verschuldigd kunnen zijn.

Artikel 3 – 3°

Paragraaf 7 wordt integraal vervangen.

Het nieuwe eerste lid bevat een oplistings van de persoonsgegevens die met het oog op de uitvoering van de bevoegdheden en de taken, vermeld in of ter uitvoering van de wet op de technische eisen en de uitvoeringsbesluiten ervan, worden verwerkt. Hierin worden dus ook de doelstellingen voor de verwerking vastgesteld, met name de uitvoering van de bevoegdheden en de taken vermeld in de wet zelf of zijn uitvoeringsbesluiten. De meeste van de opgesomde gevallen spreken voor zich en behoeven geen verdere toelichting.

Onder punt 2° “de gegevens over het toezicht op de naleving van de technische voorschriften voor voertuigen en de technische keuring” vallen niet alleen de gegevens met betrekking tot de technische controle of technische keuring, maar ook de gegevens in het kader van de homologatie of goedkeuring van voertuigen, het markttoezicht en de overeenstemming van de productie.

Het tweede lid expliciteert dat, indien noodzakelijk, rijksregistergegevens kunnen worden verzameld en verwerkt.

In het derde lid is ook een rechtsgrond opgenomen om medische gegevens te verwerken. De verwerking van dergelijke gegevens kan noodzakelijk zijn bij de beoordeling van een individuele goedkeuring van een voertuig aangepast voor iemand met een beperking.

In het vierde lid wordt aan de Vlaamse Regering een delegatie gegeven om de verwerkingsverantwoordelijk voor de verwerking van de gegevens aan te duiden. In het vierde lid wordt deze aan te duiden verwerkingsverantwoordelijke gemachtigd om gegevens uit te wisselen met de overheid die belast is met de inschrijving van de voertuigen en andere bevoegde overheden en instanties belast met een taak van openbaar belang ter uitvoering van de wet op de technische eisen en de uitvoeringsbesluiten ervan.

Zoals hierboven vermeld, bevat het eerste lid de doelstellingen van de verwerking. Het vijfde lid geeft de Vlaamse Regering de machtiging om binnen dit kader de nadere doeleinden voor de verwerking van de persoonsgegevens vast te stellen.

In het laatste lid wordt tenslotte de maximale bewaartermijn voor de verschillende categorieën van persoonsgegevens geregeld.

Artikel 4

Dit artikel vervangt artikel 4bis, paragraaf 2, van de Wet Technische Eisen. Voortaan zal het strafverval niet enkel optreden bij betaling van een bepaalde som, maar kan, voor bepaalde door de Vlaamse Regering aangeduide inbreuken worden voorzien dat het strafverval slechts intreedt nadat de overtreder de inbreuk heeft geregulariseerd. Deze bepaling doet geen afbreuk aan het recht van het openbaar ministerie om alsnog, binnen een termijn van een maand nadat beide voorwaarden vervuld zijn, de overtreder kennis te geven van de beslissing om strafvordering in te stellen.

De Vlaamse Regering wijst in uitvoering van dit artikel de inbreuken aan waarbij het strafverval intreedt na betaling van de onmiddellijke inning en regularisatie van de inbreuk. Tevens bepaalt de Vlaamse Regering de termijn waarbinnen tot regularisatie overgegaan dient te worden alsook de nadere regels betreffende deze regularisatie. Hierbij dient bijvoorbeeld gedacht te worden aan het te leveren bewijs van regularisatie, de wijze van communicatie enzovoort.

Hoofdstuk 4. Wijzigingen van het decreet van 19 april 1995 betreffende de organisatie en de werking van de loodsdienst van het Vlaamse Gewest en betreffende de brevetten van havenloods, bootman en diepzeeloods

Artikel 5

De relevante bepaling van het ministerieel besluit van 23 augustus 2002 betreffende de toekenning van een verklaring van vrijstelling voor het nemen van een loods of het gebruikmaken van loodsen op afstand, wordt bijna letterlijk overgenomen in de nieuwe paragraaf 2ter.

De tekst van de ingevoegde paragraaf komt dan ook zo goed als overeen met de respectievelijke bepalingen van de vroegere, voor een bepaalde periode geldende, besluiten.

Gelet op het voornemen om de bepaling met betrekking tot de vergoeding en betalingsmodaliteiten voor de deelname aan de bekwaamheidsproef te actualiseren in een nieuwe versie van een ministerieel besluit over de toekenning van een verklaring van vrijstelling voor het nemen van een loods of het gebruikmaken van loodsen op afstand, wordt met het invoegen van een paragraaf 2quater de rechtsonzekerheid weggenomen, door te bepalen dat de Vlaamse regering de verdere modaliteiten zal vaststellen en verder delegeren voor uitvoering aan de bevoegde Vlaamse minister.

Hoofdstuk 5. Wijzigingen van het koninklijk besluit van 30 september 2005 tot aanwijzing van de overtredingen per graad van de algemene reglementen genomen ter uitvoering van de wet betreffende de politie over het wegverkeer

Artikel 6

Er wordt een nieuw punt 39/3° ingevoegd in artikel 3 van het koninklijk besluit van 30 september 2005 dat bepaalt dat het niet in acht nemen van de maximaal toegelaten massa zoals vermeld op het onderbord bij verkeersbord C23, geclassificeerd wordt als een overtreding van de derde graad.

Hoofdstuk 6. Wijzigingen van het decreet van 16 juni 2006 betreffende de begeleiding van de scheepvaart op de maritieme toegangswegen en de organisatie van het Maritiem Reddings- en Coördinatiecentrum

Artikel 7

Deze bepaling voorziet een delegatie aan de Vlaamse Regering om het decreet verder uit te voeren in de mate dat de maatregelen getroffen worden teneinde de in artikel 3 van het Scheepvaartbegeleidingsdecreet vermelde verdragen, alsook eventuele internationaal vastgestelde standaarden in dezelfde materie toe te passen in Vlaanderen.

Deze delegatie laat toe steeds verkeersbegeleidingsdiensten te kunnen verstrekken overeenkomstig de internationaal vastgestelde regels. Er kan op gewezen worden dat de op internationaal niveau vastgelegde verplichtingen soms (aanvankelijk) vrij algemeen worden bedongen, maar nadien in specifieke standaarden of richtsnoeren worden uitgewerkt. Zo kan bij wijze van voorbeeld, worden verwezen naar de in artikel 9 van de IMO-Resolutie 1158(32) opgenomen bepaling:

"IALA publishes standards and associated recommendations, guidelines and model courses specifically related to the establishment an operation of VTS to contribute to achieving worldwide harmonization of VTS.

Contracting Governments are encouraged to take into account IALA standards and associated recommendations, guidelines and model courses."

De ontworpen bepaling laat toe dat met betrekking tot de materies die door het decreet worden geregeld, de Vlaamse Regering kan zorgen voor aanpassing van de Vlaamse regelgeving aan deze internationaal gestelde eisen en standaarden (onder andere IALA-standaarden).

Artikel 8

Artikel 4, §4, van het Scheepvaartbegeleidingsdecreet bepaalt dat de Vlaamse Regering de nadere regels bepaalt betreffende de opleiding en de kwalificatie van de met het begeleiden van de scheepvaart belaste personeelsleden.

In het nieuw ontworpen artikel 4ter bevat de eerste paragraaf enkele definities die bijdragen tot een vlotte lezing van de overige teksten. Deze terminologie is nagenoeg integraal afkomstig uit de toepasselijke IALA documenten en bijzonder context-specifiek.

De tweede paragraaf verduidelijkt dat de opleiding en kwalificatie moet voldoen aan de toepasselijke internationale standaarden. Er wordt uitdrukkelijk bepaald dat het opleidingskader voor verkeersbegeleidingspersoneel niet enkel de goedkeuring van de opleidingen zelf kan omvatten, maar ook de regeling van opleidingscentra, met inbegrip van de mogelijkheid om deze centra te verplichten om over een accreditatie te beschikken.

Het eerste lid van de tweede paragraaf voorziet dat de Vlaamse Regering een bevoegde instantie kan aanduiden die zal instaan voor de uitvoering van de taken die door de Vlaamse Regering binnen dit kader zullen vastgesteld worden, terwijl

het tweede lid vermeldt welke specifieke elementen verder door de Vlaamse Regering kunnen worden vastgesteld.

Het is niet de bedoeling om met de ontworpen bepalingen, of de uitvoeringsbesluiten ervan, een erkenningsmechanisme op te zetten. Zodra een accreditatie- en goedkeuringsproces is voltooid, dient de bevoegde autoriteit bij toepassing van IALA-richtsnoer G1014 kopieën van het accreditatiecertificaat en het rapport over het auditproces te verstrekken aan de IALA World-Wide Academy. De gegevens van het VBS-opleidingscentrum worden dan toegevoegd aan de IALA-website.

Indien personen in het buitenland (of in een ander gewest) een VBS-opleiding hebben gevolgd, zal het volstaan om na te gaan of deze opleiding werd gevolgd in een conform IALA-standaarden geaccrediteerde opleidingsinstelling (die dus als gevolg daarvan werd opgenomen op de IALA-website). Gezien de ervaring en expertise binnen het agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust met betrekking tot het geven van opleidingen voor de begeleiding van de scheepvaart en de relevante IALA-publicaties, wordt voorzien in een mogelijkheid om de bevoegdheid tot het al dan niet aanvaarden van elders behaalde certificaten door personeelsleden van de bevoegde dienst voor de begeleiding van de scheepvaart, of van de havenkapiteinsdienst, te delegeren aan de Administrateur-generaal van het agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust.

De navolgende paragrafen incorporeren een rechtsgrond voor de verwerking van persoonsgegevens die noodzakelijk is voor het opzetten van een opleidings- en kwalificatiekader. In het ontwerp wordt uitdrukkelijk de rechtvaardigingsgrond 'taak van algemeen belang', waar het dossierbeheer betreft, vermeld.

De 'essentiële elementen' van de verwerking van persoonsgegevens, zoals vermeld in artikel 6 AVG worden in het decreet zelf vastgelegd, zoals hierna uiteengezet.

Verder wordt de met de verwerking nagestreefde doelstelling verduidelijkt en worden de categorieën van verwerkte gegevens omschreven.

De categorieën van persoonsgegevens worden in drie grote luiken gedeeld:

- onder identificatiegegevens kunnen bijvoorbeeld worden begrepen:
 - de identificatiegegevens van de contactpersonen bij het opleidingscentrum dat de aanvraag tot accreditatie of de aanvraag tot goedkeuring van een VBS-opleiding heeft ingediend;
 - de identificatiegegevens van de contactpersonen bij de verstrekker van verkeersbegeleiding (bijvoorbeeld van de persoon die de aanvraag tot goedkeuring van de VBS-opleiding die door de verstrekker zelf mag worden gegeven, heeft ingediend of van de persoon die betrokken is bij de opleiding van een verkeersbegeleidingspersoneelslid);
 - de persoonsgegevens die in auditrapporten zouden opgenomen worden;
 - de identificatiegegevens van het verkeersbegeleidingspersoneelslid.

- onder opleidings- en kwalificatiegegevens kunnen bijvoorbeeld worden:
 - de gevolgde VBS-opleidingen;
 - de gegevens over de beoordeling van het verkeersbegeleidingspersoneelslid door de beoordelaars;
 - het al dan niet geslaagd zijn voor de hele VBS-opleiding;
 - de verkregen kwalificatie.

- de contactgegevens kunnen al dan niet gelinkt zijn aan de hierboven vermelde categorieën.

Het is aan de Vlaamse Regering om deze categorieën desgevallend nader te omschrijven op grond van de door haar vastgestelde regelgeving.

De ontworpen vierde paragraaf bepaalt welke personen in welke omstandigheden toegang hebben tot de verwerkte gegevens. Er werd voor geopteerd om deze categorieën expliciet te omschrijven doch aan de Vlaamse Regering wordt de mogelijkheid gelaten om de toegankelijkheid nader te regelen op basis van de noodwendigheden van de regelgeving.

In ieder geval dient ermee rekening gehouden te worden dat, bij toepassing van IALA richtsnoer G1014, van zodra een accreditatie- en goedkeuringsproces is voltooid, de bevoegde autoriteit kopieën van het accreditatiecertificaat en het rapport over het auditproces aan de IALA World-Wide Academy moet bezorgen. Dat auditoren en de bevoegde personeelsleden van IALA ook toegang kunnen krijgen tot bepaalde persoonsgegevens, is voorzien in het ontwerp.

De ontworpen vijfde paragraaf legt de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens vast.

Voor wat betreft de gegevens die door een opleidingscentrum mogen worden bewaard, werd geopteerd voor een bewaartermijn die overeenstemt met een normale loopbaanduur, aangezien het noodzakelijk wordt geacht dat de behaalde diploma's /certificaten (en de daaraan gekoppelde persoonsgegevens) gedurende deze loopbaan consulteerbaar blijven.

De overige bewaartermijnen zullen bepaald worden door de Vlaamse Regering, evenwel steeds rekening houdende met artikel 5.1, e) AVG, volgens welke bepaling persoonsgegevens niet langer mogen bewaard worden dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

De ontworpen zesde paragraaf tenslotte duidt aan wie optreedt als verwerkingsverantwoordelijke en als verwerker.

Hoofdstuk 7. Wijziging van het decreet van 3 mei 2013 betreffende de bescherming van de verkeersinfrastructuur in geval van bijzonder wegtransport

Artikel 9

Dit artikel vervangt artikel 17, §2, tweede lid van het decreet Bijzonder Wegtransport en vormt een herformulering van de eerdere bewoordingen om eventuele interpretatie discussies uit te sluiten. Inhoudelijk verandert er niets.

Hoofdstuk 8. Wijzigingen van het decreet van 9 maart 2018 houdende het terugkommoment in het kader van de rijopleiding categorie B

Artikel 10

Zoals verder uiteengezet in de toelichting bij artikel 17 van het voorontwerp van decreet, wordt het Kaderdecreet Vlaamse Handhaving van ... (datum) (hierna: KVH) uitdrukkelijk van toepassing verklaard op de handhaving van het decreet van 9 maart 2018 houdende het terugkommoment in het kader van de rijopleiding categorie B (hierna: decreet terugkommoment) en zijn uitvoeringsbesluiten. Gezien de begrippen "toezichthouder" en "beboetingsinstantie" reeds in het KVH ingevuld worden, kunnen de definities van de begrippen "toezichthouder" en "handhavingsinstantie" in het decreet terugkommoment weggelaten worden.

Er wordt daarnaast een definitie van het begrip "bestuur" toegevoegd gezien deze term verschillende keren gebruikt wordt in de nieuwe artikelen van het decreet terugkommoment. Op die manier wordt vermeden dat door de herhaling ervan de tekst van het decreet al te zwaar en minder vlot leesbaar zou worden. Deze definitie vergt zelf geen verdere commentaar.

Artikel 11

Met dit artikel worden wijzigingen aangebracht aan artikel 6 van het decreet terugkommoment.

In eerste instantie wordt in het eerste lid de term "intrekking" vervangen door de term "opheffing".

Daarnaast wordt een nieuw tweede lid toegevoegd. Het tweede lid van artikel 6 van het decreet terugkommoment regelt de erkenning van de lesgevers die een onderdeel van het terugkommoment geven. Teneinde de kwaliteit van het terugkommoment te waarborgen en de controle erop mogelijk te maken, dienen de lesgevers over een erkenning te beschikken.

De Vlaamse Regering wordt gemachtigd om de regels voor de toekenning, weigering, verlenging, schorsing en intrekking van de erkenning van de lesgevers die een onderdeel van het terugkommoment geven, te bepalen.

Artikel 12

Dit artikel vervangt het opschrift van hoofdstuk 4/1 naar "De toekenning en het behoud van de erkenning".

Artikel 13

Artikel 7/1 wordt vervangen.

De erkenning als instelling die het terugkommoment organiseert en de erkenning als lesgever die een onderdeel van het terugkommoment geeft, geven toegang tot een activiteit die georganiseerd wordt in het kader van het algemeen belang.

In die optiek worden voormelde erkenningen pas toegekend voor zover de aanvrager beschikt over de noodzakelijke moraliteit en betrouwbaarheid voor de uitoefening van activiteiten in het kader van het terugkommoment en de aanvrager ook voldoet aan de overige voorwaarden, vermeld in het decreet terugkommoment en de uitvoeringsbesluiten ervan.

Het aanwezig zijn in hoofde van de aanvrager van de noodzakelijke moraliteit en betrouwbaarheid voor de uitoefening van de geambieerde activiteit en het voldoen aan de overige voorwaarden, vermeld in het decreet terugkommoment en de uitvoeringsbesluiten ervan, zijn daarnaast ook ingeschreven als voorwaarden voor het behoud van de voormelde erkenningen.

Bij de beoordeling van de moraliteit en betrouwbaarheid kan er rekening gehouden worden met antecedenten, zo ook onder meer op het vlak van bijvoorbeeld eerdere erkenningen die geschorst of opgeheven werden. De elementen die aanleiding hebben gegeven tot de opheffing van deze eerdere erkenning kunnen in dat verband een reden vormen om de nieuwe erkenning te weigeren. Dit zal geval per geval beoordeeld worden in het licht van de concrete omstandigheden van de zaak (en rekening houdende met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, zoals het zorgvuldigheidsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel, etc.).

De Vlaamse Regering wordt ook gemachtigd om een aantal specifieke gevallen te bepalen waarbij in elk geval niet voldaan is aan de moraliteits- en betrouwbaarheidsvereiste en de toekenning van voormelde erkenningen dus geweigerd moet worden. Het kan hierbij bijvoorbeeld gaan om bepaalde strafrechtelijke inbreuken, een verval van het recht tot sturen, etc. De specifieke gevallen die in het uitvoeringsbesluit zullen vermeld worden, vormen een niet-limitatieve lijst van voorbeelden waarin de moraliteit en betrouwbaarheid geacht wordt in ieder geval niet aanwezig te zijn.

Artikel 14

Artikel 7/2 wordt vervangen.

Het Departement Mobiliteit en Openbare Werken zorgt ervoor dat bepaalde informatie over de uitgereikte erkenningen online openbaar wordt gemaakt via een website. Op die manier is deze informatie in alle transparantie beschikbaar voor het publiek, onder meer met het oog op het voorkomen van fraude.

Het gaat meer specifiek om informatie met betrekking tot de erkenning van de instellingen die het terugkommoment organiseren evenals met betrekking tot de erkenning van de lesgevers die een onderdeel van het terugkommoment geven.

Er wordt bepaald welke gegevens gelinkt aan voormelde instellingen of lesgevers precies openbaar worden gemaakt.

De Vlaamse Regering wordt gemachtigd om de voorwaarden en nadere regels met betrekking tot het openbaar maken van voormelde informatie te bepalen. Zo kan de Vlaamse regering bijvoorbeeld regels bepalen omtrent de frequentie van het openbaar maken, de vormgeving, etc.

Artikel 15

Er wordt een nieuw artikel 7/3 toegevoegd.

Paragraaf 1 en 2

Zoals verder uiteengezet in de toelichting bij artikel 17 van het voorontwerp van decreet, wordt het KVH uitdrukkelijk van toepassing verklaard op de handhaving van het decreet terugkommoment en de uitvoeringsbesluiten ervan.

Conform artikel 9, §5, KVH dienen de toezichthouders vaststellingen over te maken aan de overheid die de erkenning heeft verleend. Hun verslagen van vaststelling moeten bovendien digitaal worden opgesteld en worden opgenomen in het Vlaams Handhavingsplatform, waar ze in real time kunnen worden geraadpleegd door de betrokken overheid.

Vaststellingen in het kader van toezicht en beslissingen door beboetings- en herstellinstanties kunnen dus de trigger vormen om erkenningen te schorsen of op te heffen, op basis van de vaststelling dat aan (een) bepaalde (essentiële) voorwaarde(n) voor het behoud van de erkenning niet langer voldaan is.

Dat betekent m.a.w. dat als er vastgesteld wordt dat de houder van de erkenning niet (langer) beschikt over de vereiste moraliteit en betrouwbaarheid of er niet (langer) voldaan is aan de overige voorwaarden van het decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan, dit aanleiding kan geven tot handhavingsmaatregelen (in het kader van de toepassing van het KVH) en/of een (gehele of gedeeltelijke) schorsing of opheffing van de erkenning als instelling die het terugkommoment organiseert of als lesgever die een onderdeel van het terugkommoment geeft.

De schorsing en de opheffing zijn in die optiek niet te beschouwen als handhavingsmaatregelen (in het kader van de toepassing van het KVH), maar als loutere beslissingen van administratieve aard.

Het Departement Mobiliteit en Openbare Werken kan de erkenning als instelling die het terugkommoment organiseert en de erkenning als lesgever die een onderdeel van het terugkommoment geeft, geheel of gedeeltelijk schorsen of opheffen als niet of niet langer voldaan is aan de voorwaarden, vermeld in dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten, met inbegrip van de moraliteits- en betrouwbaarheidsvereiste die opgenomen is in het nieuwe artikel 7/1.

De schorsing van een erkenning heeft tot gevolg dat de houders van de erkenning hun activiteiten tijdelijk moeten opschorten. De schorsing wordt beëindigd volgens de modaliteiten bepaald in de beslissing tot schorsing. Zo kan de beslissing tot schorsing voorzien dat de schorsing van rechtswege beëindigd wordt na afloop van de schorsingsperiode en/of voorzien dat de schorsing wordt beëindigd via een beslissing tot opheffing van de schorsing door het Departement waarbij het Departement vaststelt dat voldaan is aan de voorwaarden, vermeld in dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan, met inbegrip van de moraliteits- en betrouwbaarheidsvereiste.

Wanneer een erkenning wordt opgeheven, zal de erkende activiteit onmiddellijk en definitief moeten worden stopgezet. Dit is de meest verregaande beslissing van administratieve aard, die zal opgelegd worden wanneer de concrete omstandigheden hiertoe aanleiding geven.

Paragraaf 3

In geval van een initiatief tot schorsing of opheffing van de erkenning als instelling die het terugkommoment organiseert en de erkenning als lesgever die een onderdeel van het terugkommoment geeft, wordt de houder van de erkenning hiervan in kennis gesteld per beveiligde zending.

Om de houder van de erkenning de mogelijkheid te bieden om zijn verdedigingsmiddelen naar voor te brengen, beschikt men over de mogelijkheid om gehoord te worden indien men erom verzoekt.

Paragraaf 4

Deze bepaling bevat een delegatie aan de Vlaamse Regering om de voorwaarden en nadere regels voor de schorsing of de opheffing te bepalen.

Artikel 16

Er wordt een nieuw artikel 7/4 toegevoegd.

Dit artikel voorziet in het openbaar maken van bepaalde informatie naar aanleiding van de schorsing of de opheffing van de hiervoor vermelde erkenningen zodat deze in alle transparantie beschikbaar zijn voor het publiek, onder meer met het oog op het voorkomen van fraude.

Het bekendmaken van informatie over een schorsing of opheffing van een erkenning vormt een inmenging op het privé-leven zoals dat beschermd wordt door artikel 22 Grondwet en artikel 8 EVRM.

Om een gerechtvaardigde inmenging op dat recht te vormen, moet een bekendmaking een (voldoende nauwkeurige) wettelijke grondslag hebben en steeds een legitiem doel nastreven, noodzakelijk zijn en in redelijke verhouding staan tot het doel.

De algemene bekendmaking via de website is noodzakelijk gezien het ruime publiek belang heeft bij de bekendmaking op een algemeen toegankelijke website van de schorsing of de opheffing van de hiervoor vermelde erkenningen.

In het kader van het evenredigheidsbeginsel wordt ook uitdrukkelijk bepaald hoe lang de gegevens op de website beschikbaar blijven. Omwille van de mogelijke nadelige gevolgen van een langdurige bekendmaking, wordt de bekendmaking beperkt in de tijd tot maximaal zes maanden na afloop van de schorsing of tot maximaal zes maanden na de beslissing die een erkenning opheft.

Er wordt bepaald welke gegevens gelinkt aan voormelde instellingen of lesgevers precies openbaar worden gemaakt.

De Vlaamse Regering wordt gemachtigd om de voorwaarden en nadere regels met betrekking tot het openbaar maken van voormelde informatie te bepalen. Zo kan de Vlaamse regering bijvoorbeeld regels bepalen omtrent de frequentie van het openbaar maken, de vormgeving, etc.

Artikel 17

Dit artikel vervangt artikel 8 van het decreet terugkommoment.

Met het nieuwe artikel 8 van het decreet terugkommoment wordt het KVH geïmplementeerd en wordt het uitdrukkelijk van toepassing verklaard op de handhaving van het decreet terugkommoment en zijn uitvoeringsbesluiten. Aldus wordt bijgedragen tot de coördinatie en de stroomlijning van de procedures in de Vlaamse handhavingsregelingen.

Ondanks het feit dat het KVH uitdrukkelijk van toepassing wordt gesteld, zijn de artikelen van hoofdstuk 10 pas van toepassing als de Vlaamse regelgeving dit uitdrukkelijk heeft bepaald (desgevallend onder de voorwaarden die daarbij bijkomend worden gesteld). Hoofdstuk 10 bevat een aantal aanvullende instrumenten die, naast het standaardinstrumentarium dat bij een algemene van toepassingstelling van het KVH van kracht wordt, bijkomend kunnen van toepassing worden verklaard. In casu gaat het om de afdelingen 2, 4, 5, 10 en 12 van hoofdstuk 10 van het KVH.

Artikel 18

Dit artikel vervangt artikel 9 van het decreet terugkommoment.

In artikel 2, 15°, KVH wordt het begrip "herstelinstantie" gedefinieerd als "de bestuurlijke instantie of personen die door de Vlaamse regelgeving zijn aangewezen om toe te zien op herstel en beveiliging conform dit decreet".

Met het nieuwe artikel 9 van het decreet terugkommoment wordt de Vlaamse Regering gemachtigd om de personeelsleden of entiteiten aan te wijzen die als herstelinstantie zullen optreden.

Artikel 19

Dit artikel vervangt artikel 10 van het decreet terugkommoment.

In het nieuwe artikel 10 van het decreet terugkommoment worden, in het licht van het KVH, de verboden gedragingen omschreven en wordt het maximum van de daaraan gekoppelde bestuurlijke geldboete vastgesteld.

Op grond van deze bepaling kunnen personen die het terugkommoment moeten volgen doch dit niet (tijdig) doen of doen in strijd met de bepalingen van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan, gestraft worden met een bestuurlijke geldboete van maximaal 4.000 euro per vastgestelde inbreuk.

Zo zal bijvoorbeeld de persoon die weigert het terugkommoment te volgen, kunnen worden bestraft met een bestuurlijke geldboete. Indien vastgesteld wordt dat er sprake is van een persoonsverwisseling, heeft de persoon die het terugkommoment moest volgen maar het liet volgen door een andere persoon het terugkommoment aldus de facto niet (tijdig) gevolgd. De persoon die het terugkommoment moest volgen kan in het geval van een persoonsverwisseling gestraft worden met een bestuurlijke geldboete. etc.

De bedragen van de bestuurlijke geldboetes worden elk jaar op 1 januari automatisch aangepast aan de gezondheidsindex van de maand november van het voorgaande jaar, waarbij het basisindexcijfer dat is van de maand november 2023. Het gewest heeft volheid van bevoegdheid voor de bestuurlijke geldboete en is niet gebonden om het strafrechtelijk systeem van opdecimen te volgen.

Artikel 20

Dit artikel vervangt artikel 11 van het decreet terugkommoment.

In het nieuwe artikel 11 van het decreet terugkommoment worden, in het licht van het KVH, de verboden gedragingen omschreven en wordt het maximum van de daaraan gekoppelde bestuurlijke geldboete vastgesteld.

Op grond van deze bepaling kunnen de instellingen en de lesgevers die het terugkommoment of onderdelen van het terugkommoment aanbieden of geven in strijd met de bepalingen van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan, gestraft worden met een bestuurlijke geldboete van maximaal 10.000 euro per vastgestelde inbreuk.

De bedragen van de bestuurlijke geldboetes worden elk jaar op 1 januari automatisch aangepast aan de gezondheidsindex van de maand november van het voorgaande jaar, waarbij het basisindexcijfer dat is van de maand november 2023. Het gewest heeft volheid van bevoegdheid voor de bestuurlijke geldboete en is niet gebonden om het strafrechtelijk systeem van opdecimen te volgen.

Artikel 21

Met dit artikel wordt artikel 11/1 met betrekking tot de verwerking van gegevens vervangen.

De gegevensbank is een handig werkinstrument voor het administratieve beheer door alle betrokken actoren die instaan voor het terugkommoment. Deze actoren zijn de lesgevers die onderdelen van het terugkommoment kunnen geven en de erkende instellingen die het terugkommoment organiseren, maar ook de instellingen die instaan voor de opleiding en bijscholing van de lesgevers.

De gegevensbank is daarnaast ook een communicatieplatform om de bepalingen in de regelgeving daadwerkelijk te kunnen handhaven. Het gebruik ervan draagt bij tot een administratieve lastenverlaging voor de betrokken actoren en tot de bescherming van de personen die het terugkommoment moeten volgen tegen malafide niet-erkende instellingen en lesgevers.

De gegevensbank zal het Departement Mobiliteit en Openbare Werken in staat stellen om alle informatie in verband met erkenningen van instellingen en lesgevers die (een onderdeel van) het terugkommoment geven of willen geven in het kader

van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten te verwerken en om te controleren of voldaan is aan de wettelijke kwaliteitsvereisten.

Als er vastgesteld wordt dat er niet (langer) voldaan is aan de wettelijke (kwaliteits)vereisten, kan dit o.m. aanleiding geven tot handhavingsmaatregelen (als vermeld onder artikel 8 en volgende van het decreet terugkommoment). De gegevensbank bevat in het licht hiervan ook informatie over het toezicht, de vaststellingen, de sancties en de maatregelen in uitvoering van het KVH.

Concreet zal de gegevensbank, onder meer, informatie bevatten betreffende:

1) De personen of instellingen die het terugkommoment organiseren/geven:

De gegevensbank zal bijvoorbeeld informatie bevatten betreffende:

- de uitgereikte erkenningen van instellingen voor het terugkommoment en de gegeven goedkeuringen voor de lokalen en oefenterreinen van voormelde instellingen alsook de personen die ze hebben aangevraagd en de instellingen aan wie ze werden uitgereikt;
- het goedgekeurde programma en draaiboek van het terugkommoment van de instellingen voor het terugkommoment;
- de planning voor het geven van het terugkommoment;
- de opleidingen en bijscholingen die worden verstrekt door de opleidingsverstrekkers aan lesgevers die een onderdeel van het terugkommoment geven, met inbegrip van de uitgereikte goedkeuringen, getuigschriften of attesten;
- het toezicht, de vaststellingen, de sancties en de maatregelen in uitvoering van het KVH;
- etc.

Tevens zal de databank bijvoorbeeld ook de geweigerde aanvragen tot erkenning en goedkeuring en de redenen van weigering bevatten alsook de geschorste en opgeheven erkenningen en de redenen ervan, met inbegrip van strafrechtelijke veroordelingen.

In het besluit van de Vlaamse Regering zou als erkenningsvoorwaarde voorzien kunnen worden dat een lesgever niet mag veroordeeld zijn voor welbepaalde strafrechtelijke inbreuken. De verwerking van strafrechtelijke gegevens is in principe verboden, tenzij er een lidstaatrechtelijke bepaling bestaat die passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen biedt of als de verwerking noodzakelijk is om redenen van zwaarwegend algemeen belang. De passende waarborgen (zoals technische maatregelen ter bescherming van de gegevens) zullen in het besluit van de Vlaamse Regering verder worden uitgewerkt.

2) De deelnemers aan het terugkommoment of personen die het terugkommoment moeten volgen

De gegevensbank zal ook gegevens bevatten over het door personen gevolgde terugkommoment bij de erkende instellingen, met inbegrip van de uitgereikte getuigschriften, alsook alle informatie in het kader van de administratieve verplichtingen dienaangaande. Deze informatie wordt aangeleverd door de erkende instellingen en lesgevers voor het terugkommoment.

De gegevensbank zal, voor zover van toepassing, ook de contactgegevens en identificatiegegevens, met inbegrip van de (digitale) handtekeningen, de rijksregistergegevens en de ondernemingsgegevens bevatten die noodzakelijk zijn bij de verwerking van de overige informatie in de gegevensbank. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om de contact- en identificatiegegevens, met inbegrip van het rijksregisternummer van de erkende lesgever die een onderdeel van het terugkommoment geeft, van de verantwoordelijken van de erkende instellingen, van de personen die het terugkommoment moeten volgen, etc.

In een uitvoeringsbesluit kan de lijst van te verzamelen gegevens worden gepreciseerd.

De informatie die in de gegevensbank wordt verzameld, kan worden ingevoerd door al de volgende actoren:

- het Departement Mobiliteit en Openbare Werken;
- de instellingen die erkend zijn om het terugkommoment te geven en de lesgevers die erkend zijn om onderdelen te geven van het terugkommoment;
- de instellingen die opleidingen en bijscholingen organiseren voor de lesgevers die erkend zijn om onderdelen te geven van het terugkommoment.

Het is de bedoeling dat de Vlaamse Regering verder uitwerkt wie welke gegevens in de gegevensbank invoert, alsook de frequentie.

Het komt vervolgens ook aan de Vlaamse Regering toe om te bepalen welke gegevens er uitgewisseld zullen worden tussen of met andere overheidsinstanties en entiteiten belast met een taak van openbaar belang ter uitvoering van het decreet terugkommoment en de uitvoeringsbesluiten ervan. Op die manier wordt de regelgeving betreffende de bescherming van de persoonlijke levenssfeer bij de verwerking van persoonsgegevens gerespecteerd.

De maximale bewaartermijn van de gegevens zal verder door de Vlaamse Regering worden bepaald. Alleszins mogen de persoonsgegevens die verbonden zijn aan een erkenning of goedkeuring niet langer dan vijf jaar na het verstrijken van de geldigheid van die erkenning of goedkeuring bewaard worden. Dit laat een correcte controle en handhaving toe op het decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan. De andere persoonsgegevens die geen betrekking hebben op een erkenning of goedkeuring zoals bijvoorbeeld de gegevens verbonden aan het door personen gevolgde terugkommoment, kunnen tijdens de levensloop van de betrokkene of tot op het moment dat de instelling de activiteiten vrijwillig of onvrijwillig stopzet, worden bewaard. Dit kan onder meer noodzakelijk zijn in het kader van de actieve openbaarheid van bestuur door de overheid. De gegevens met betrekking tot een dossier inzake handhaving van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan worden niet langer bewaard dan 30 jaar na vaststelling van de inbreuk. In ieder geval kunnen de persoonsgegevens niet langer worden bewaard dan wat strikt noodzakelijk is voor de vooropgestelde doeleinden.

Hoofdstuk 9. Wijziging van het decreet van 3 mei 2019 houdende de havenkapiteinsdienst

Artikel 22

Dit artikel betreft een tekstuele wijziging met het oog op meer consequent taalgebruik in de tekst van het decreet.

Artikel 23

De voorziene wijziging hangt samen met het ontworpen artikel 26. In het geval van vaststellingen door middel van beeldmateriaal, wordt uiteengezet onder welke voorwaarden deze beschikken over bewijskracht tot bewijs van het tegendeel.

Artikel 24

Ook deze tekstuele wijziging beoogt meer consequent taalgebruik in de tekst van het decreet.

Artikel 25

Deze wijziging betreft een verduidelijking van de terminologie in navolging van een suggestie van de Raad van State in advies nr. 72.779/3 van 23 januari 2023.

Artikel 26 en 27

Deze artikels verduidelijken welke detectiemiddelen kunnen worden aangewend voor de vaststelling van inbreuken en op welke wijze.

Vaste camera's zijn camera's die op een vaste plaats worden geïnstalleerd om vanaf deze locatie te filmen, terwijl mobiele camera's op basis van de noden kunnen worden verplaatst om vanaf verschillende plaatsen of posities te filmen. Dergelijke camera's kunnen desgevallend ook aan boord van vaartuigen of drones geplaatst worden.

Wat betreft de plaatsing en het gebruik van camera's in het kader van handhaving door de havenkapiteinsdienst binnen het havengebied, worden ook een aantal specifieke aspecten met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens geregeld, in toepassing van eerder ontvangen adviezen van de Raad van State in deze materie.

Artikel 28 en 29

In het raam van de handhaving van havenpolitieverordeningen en havenverkeersverordeningen zal de havenkapiteinsdienst verwerkingen van persoonsgegevens verrichten. Dat zal onder andere het geval zijn bij het opstellen van een proces-verbaal, maar bijvoorbeeld ook bij het uitvoeren van onderzoekshandelingen, of in het kader van de procedure met betrekking tot de onmiddellijke inning, minnelijke schikking of borgstelling.

De ontworpen bepalingen hebben tot doel de verwerking van persoonsgegevens door de havenkapiteinsdienst in het raam van de handhaving van havenpolitieverordeningen en havenverkeersverordeningen in overeenstemming te brengen met de relevante normen over de bescherming van persoonsgegevens.

Luidens artikel 6, lid 1, AVG is de verwerking van persoonsgegevens alleen rechtmatig als ten minste één van de grondslagen voorhanden is die in die bepaling worden opgesomd. De relevante grondslag wordt gevonden in artikel 6, lid 1, e): "*[D]e verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen.*"

Omdat het niet wenselijk is dat een onderzoeker iemand van wie wordt vermoed dat hij zich schuldig maakt aan een overtreding, zou moeten informeren over het feit dat hij gegevens over hem aan het verzamelen is, laat artikel 23 AVG een opening, door te voorzien in de mogelijkheid om in het recht aan bepaalde rechten en verplichtingen beperkingen te stellen, voor zover dat in een democratische samenleving noodzakelijk en evenredig is voor welbepaalde belangen. Een aantal aspecten van de beperkingen moet uitdrukkelijk in de regelgeving worden geregeld. In artikel 28 wordt dan ook een regeling tot beperking van de rechten van de rechtsonderhorige in die omstandigheden ontworpen, welke geheel in lijn is getrokken met de talrijke reeds bestaande Vlaamse regelgevingen in verband met taken van inspectiediensten.

Hoofdstuk 10. Wijzigingen van het Scheepvaartdecreet van 21 januari 2022

Artikel 30

Dit artikel voegt aan artikel 80 een punt 7° toe, waardoor bijboten die worden gebruikt voor het aan en van boord brengen van personen en goederen, en bij redding, berging en werkzaamheden vrijgesteld zijn van scheepvaartrechten en andere retributies. Bovendien wordt bepaald dat bijboten zich bij het binnenvaren in het bevoegdheidsgebied van een waterwegbeheerder of bij de afvaart binnen het bevoegdheidsgebied niet dienen aan te melden bij de waterwegbeheerder, die het kosteloos een vaarvergunning verleent.

Daarnaast voegt dit artikel aan de bestaande tekst van artikel 80 een tweede paragraaf toe, die bepaalt dat woonvaartuigen die beschikken over een geldige vergunning of concessie om een ligplaats in te nemen, wanneer zij zich op hun ligplaats bevinden of wanneer zij gesleept worden naar een andere locatie, vrijgesteld zijn van de vereiste van het beschikken over een waterwegenvergunning.

Artikel 31

Dit artikel voegt aan artikel 133 van het Scheepvaartdecreet een punt 3°/1 toe dat bestuurlijke sanctionering van een overtreding van artikel 39 Scheepvaartdecreet, zijnde illegale watercaptatie, mogelijk maakt.

Daarnaast voegt het aan hetzelfde artikel een punt 3°/2 toe, dat een miskennis van een tijdelijk captatieverbod of een tijdelijke captatiebeperking als vermeld in artikel 41 van het Scheepvaartdecreet, mogelijk maakt.

Hoofdstuk 11. Aanpassing van de financieringsregeling voor het Opzoekingscentrum voor de Wegenbouw ("OCW") en het Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf ("WTCB")

Artikel 32

De invoeging van dit decretaal stelsel beoogt om de in de algemene toelichting aangehaalde redenen een uitzondering te voorzien op de financieringsregeling voor het Opzoekingscentrum voor de Wegenbouw en het Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf, en bevat meer in het bijzonder een plafonnering van de bijdrageplicht van de aannemer bij de realisatie van grote projecten en programma's.

Hoofdstuk 12. Slotbepalingen

Artikel 33

Wijzigingen van het koninklijk besluit van 30 september 2005 moeten overeenkomstig artikel 29, 1bis, van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer worden bekrachtigd binnen 12 maanden na de inwerkingtreding ervan.

Aangezien het koninklijk besluit van 30 september 2005 bij decreet wordt gewijzigd, wordt de Vlaamse Regering gemachtigd om het nieuwe punt 39/3° nadien te wijzigen, te vervangen of geheel of gedeeltelijk op te heffen.

Artikel 34

Met artikel 12 van het decreet terugkommoment werd in artikel 601ter van het Gerechtelijk Wetboek een beroepsmogelijkheid voorzien bij de politierechter, burgerlijke kamer, tegen de eindbeslissing over de bestuurlijke geldboete.

Gezien met het nieuwe artikel 8 van het decreet terugkommoment (zoals vervangen door artikel 17 van het voorontwerp van decreet) het KVH wordt geïmplementeerd en uitdrukkelijk van toepassing wordt verklaard op de handhaving van het decreet terugkommoment en zijn uitvoeringsbesluiten, waarbij het Handhavingscollege zal optreden als bevoegd bestuursrechtcollege voor beroepen tegen bestuurlijke sanctie- en herstelbeslissingen, wordt met dit artikel de in artikel 601ter, 7°, van het Gerechtelijk Wetboek voorziene beroepsmogelijkheid opgeheven.

Hangende procedures inzake het terugkommoment kunnen, overeenkomstig de overgangsregeling die vervat is in artikel 105, §4, tweede lid, van het KVH, verder afgehandeld worden voor de politierechtbank

Artikel 35

Eerste lid

In het eerste lid is voorzien dat de Vlaamse Regering de datum van inwerkingtreding van de wijzigingen aan het decreet terugkommoment zal bepalen. De uiterste datum van inwerkingtreding wordt bepaald op 1 juli 2024.

Tweede lid

Het tweede lid regelt de werking in de tijd van de invoeging van paragraaf 2ter in artikel 7 van het Loodsdecreet.

Derde lid

Het derde lid regelt de inwerkingtreding van de plafonnering op de financieringsregeling voor het Opzoekingscentrum voor de Wegenbouw en het Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf bij de realisatie van grote projecten en programma's.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken,

Lydia PEETERS